

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Cojuhari Gheorghe Xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în mun. xxx, str. xxxx, ap. xx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 14.02.2020 - 17.12.2020 (prima instanță);
2. 15.01.2021 - 17.02.2021 (instanța de apel);
3. 29.04.2021 – 04.08.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 17 decembrie 2020, Cojuhari Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, la pedeapsa de 1 an închisoare;
- art. 320¹ Cod penal, la pedeapsa de 3 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cojuhari Gheorghe i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 1 an 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea, a fost dispusă încasarea din contul inculpatului Cojuhari Gheorghe în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei, fiind soluționată și soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Cojuhari Gheorghe, locuind împreună cu familia sa, formată din mama, Cojuhari Valentina, sora Blanari Victoria și bunica Blanari Elizaveta în vârstă de 87 de ani, la data de 11.12.2019, aflându-se împreună cu bunica sa la domiciliul lor, acționând cu intenția directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil a acțiunilor sale,

prevăzând urmările prejudiciabile și dorind survenirea acestora, fără careva motive esențiale, fiind agresiv cu bunica sa, în mod sistematic, o agresa și a amenințat-o că o va alunga din casă, și în timp ce bunica Blanari Elizaveta încerca să treacă din antreu în bucătărie, el a îmbrâncit-o, din spate cu mâinile, acțiuni, de la care bunica Blanari Elizaveta a căzut, același lucru s-a repetat și a doua zi.

La data de 13.12.2019, în jurul orei 10:00, în timp ce mama lui, Cojuhari Valentina și sora Blanari Victoria erau plecate de acasă, Cojuhari Gheorghe, acționând intenționat, dând dovadă de o brutalitate ieșită din comun și manifestând o vădită lipsă de respect față de o persoană mai matură, continuând acțiunile sale violente, a maltratat-o pe bunica sa Blanari Elizaveta, și anume, a îmbrâncit-o cu forță, fapt de la ce Blanari Elizaveta a căzut pe mâna stângă, ca rezultat provocându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.201910D0782 din 26.12.2019, fractură închisă a radiusului stâng în loc tipic fără deplasare, leziuni care au condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică la vătămare medie.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Cojuhari Gheorghe în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal - acțiuni intenționate comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestate prin maltratare, alte acțiuni violente, care au provocat vătămarea medie a integrității corporale și a sănătății.

Tot el, cunoscând cu certitudine despre măsurile de protecție a victimei violenței în familie aplicate pentru o perioadă de 30 zile prin ordonanța de protecție din 30.07.2020, emisă în temeiul încheierii Judecătoriei Bălți Sediul Central din aceeași dată, pentru victima Blanari Victoria, potrivit căreia el a fost obligat să părăsească locuința unde locuiește în comun cu victima, să stea departe de locul aflării victimei, să nu contacteze cu ultima, să nu viziteze locul de muncă al acesteia și fiind avertizat despre răspunderea pentru nerespectarea măsurilor de protecție vizate, în mod intenționat nu a executat aceste măsuri de protecție, și anume la 18.08.2020, aproximativ la ora 16:00 a intrat în locuința în care locuiește victima Blanari Victoria, și anume apartamentul nr. xxx, amplasat în mun. xxx, str. xxxxx, unde a inițiat o ceartă cu ultima, astfel încălcând restricțiile impuse prin ordonanța de protecție.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Cojuhari Gheorghe în baza art. 320¹ Cod penal - neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Anton Vasile în numele inculpatului Cojuhari Gheorghe, care a solicitat casarea acesteia în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Cojuhari Gheorghe să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- instanța de judecată la individualizarea pedepsei nu a luat în considerare toate circumstanțele atenuante a cauzei penale, cât și datele ce îl caracterizează, și anume faptul că Cojuhari Gheorghe a recunoscut vinovăția, are loc permanent de trai, nu se află la evidență la medicul narcolog, anterior nefiind condamnat, este o persoană cu dizabilitate de la naștere și încadrarea în câmpul muncii a acestuia este dificilă, practic și toate conflictele în familie anume din aceste motive erau inițiate;

- din analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și coroborare a probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, precum și aplicând efectul circumstanțelor atenuante indicate mai sus, corectarea lui Cojuhari Gheorghe este posibilă și fără privarea lui de libertate.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cojuhari Gheorghe, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de:

- art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, i s-a aplicat pedeapsa de 1 an închisoare;
- art. 320¹ Cod penal, i s-a aplicat pedeapsa de 3 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, lui Cojuhari Gheorghe i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 1 an o lună închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal și suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 1 an.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe au fost menținute.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că judecând cauza penală, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cojuhari Gheorghe și a efectuat o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) și art. 320¹ Cod penal.

Totodată, în latura pedepsei, instanța de apel a conchis că de către prima instanță nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 7, 61, 75 Cod penal, privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei.

În acest sens, instanța de apel a menționat că prima instanță a aplicat inculpatului Cojuhari Gheorghe pedeapsa cu închisoarea cu executarea ei reală, care este cea mai aspră din categoriile de pedepse stabilite de legiuitor, nu a motivat

necesitatea și oportunitatea aplicării pedepsei cu închisoarea, cu executare reală, în privința inculpatului.

Instanța de apel a atestat că de către prima instanță în privința lui Cojuhari Gheorghe s-a aplicat o pedeapsă care incorect a fost individualizată, nefiind echitabilă, prin ce s-a comis o eroare de drept, care poate fi, și urmează a fi corectată de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel a notat că ține cont în deplină măsură de următorii factori ce influențează la stabilirea pedepsei - persoana inculpatului Cojuhari Gheorghe, care a recunoscut vinovăția parțial, este surdomut, anterior nu a fost atras la răspundere penală și contravențională (f.d. 29, 30), împrejurări care în totalitate, în esență, formează convingerea posibilității făptuitorului de a se corija fără a executa efectiv pedeapsa cu închisoare.

Instanța de apel, în temeiul art. 4, 61 alin. (2) Cod penal, a concluzionat că nu este rațional ca Cojuhari Gheorghe să execute pedeapsa închisorii stabilită și va aplica prevederile art. 90 Cod penal, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune, deoarece careva interdicții la aplicarea normei date nu sunt.

În același context, instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului va asigura scopurile pedepsei, este echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Totodată, instanța de apel a conchis că nu poate fi admisă solicitarea făcută de către avocat referitor la aplicarea în privința inculpatului Cojuhari Gheorghe a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deoarece în ședința instanței de apel inculpatul a indicat că nu este de acord să execute pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar pedeapsa respectivă poate fi stabilită doar dacă persoana este de acord să o execute.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- circumstanțele invocate de către instanța de apel la stabilirea pedepsei, și anume că inculpatul Cojuhari Gheorghe a recunoscut parțial vinovăția, este surdomut, anterior nu a fost tras la răspundere penală și contravențională, nu pot fi considerate ca fiind circumstanțe care ar justifica aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, ele fiind insuficiente în coraport cu împrejurările cauzei;

- nu s-a luat în considerare că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă și una gravă, se caracterizează satisfăcător, în rezultatul săvârșirii infracțiunilor a avut de suferit bunica sa Blanari Elizaveta în vârstă de 87 ani, care a fost îmbrâncită din spate cu mâinile, acțiuni de la care ultima a căzut, același lucru s-a manifestat a doua zi, provocându-i lui Blanari Elizaveta vătămare corporală medie - fractura închisă a radiusului stând în loc tipic fără deplasare;

- potrivit declarațiilor părții vătămate, inculpatul este o persoană foarte agresivă, permanent le agresa pe mama sa Cojuhari Valentina și bunica sa Blanari Elizaveta, le alunga de la domiciliu;

- aplicarea unei pedepse non privative de libertate inculpatului, este contrară prevederilor art. 61, 75 Cod penal, iar aflarea la libertate a acestuia nu va restabili echitatea socială și nu este proporțională cu consecințele infracțiunii, ba din contra, aflarea lui la libertate pune în pericol propria familie;

- în cadrul ședinței instanței de apel, a indicat că nu dorește să lucreze, solicitând o pedeapsă sub formă de închisoare.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță, se reține că recurentul invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, sub aspectul individualizării greșite a pedepsei stabilite inculpatului Cojuhari Gheorghe.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

În privința criticilor recurentului, precum că instanța de apel la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, nu a ținut cont că: "*inculpatul*

a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă și una gravă, se caracterizează satisfăcător, în rezultatul săvârșirii infracțiunilor a avut de suferit bunica sa Blanari Elizaveta în vârstă de 87 ani, care a fost îmbrâncită din spate cu mâinile, acțiuni de la care ultima a căzut, același lucru s-a manifestat a doua zi, provocându-i lui Blanari Elizaveta vătămare corporală medie - fractura închisă a radiusului stând în loc tipic fără deplasare; - potrivit declarațiilor părții vătămate, inculpatul este o persoană foarte agresivă, permanent le agresa pe mama sa Cojuhari Valentina și bunica sa Blanari Elizaveta, le alunga de la domiciliu”, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate, or instanța de apel în decizia sa și-a argumentat detaliat soluția de casare parțială a sentinței primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care corect a fost dispusă în temeiul art. 90 Cod penal suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului Cojuhari Gheorghe.

Totodată, instanța de apel la adoptarea acestei soluții a ținut cont de circumstanțele particulare ale cauzei și criteriile enunțate supra de procuror, și de faptul că inculpatul Cojuhari Gheorghe și-a recunoscut parțial vinovăția, nu s-a eschivat cu rea-credință de la răspundere penală, este surdomut, nu are antecedente penale (f.d. 28-30, vol. I), la locul de trai se caracterizează satisfăcător, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d. 43, 44, vol. I), lipsa circumstanțelor agravante, fără ca instanța de apel la adoptarea acestei soluții să admită careva erori de fapt sau de drept, iar alegațiile invocate de recurent constituie opinia subiectivă a acestuia ce nu poate fi acceptată de instanța de recurs ordinar.

La fel, criticile precum că: "*aplicarea unei pedepse non privative de libertate inculpatului, este contrară prevederilor art. 61, 75 Cod penal, iar aflarea la libertate a acestuia nu va restabili echitatea socială și nu este proporțională cu consecințele infracțiunii, ba din contra, aflarea lui la libertate pune în pericol propria familie", Colegiul penal le respinge ca nefondate, or acestea constituie o interpretare subiectivă a recurentului a circumstanțelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizia sa corect a constatat că nu este rațional ca Cojuhari Gheorghe să execute real pedeapsa închisorii, motiv din care a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal și just a reținut că pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă faptei infracționale săvârșite, în corespundere cu circumstanțele cauzei, normele legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.*

În acest sens, Colegiul penal consideră că instanța de apel a concluzionat just că inculpatul urmează să-și ispășească pedeapsa fără privarea de libertate, iar în perioada de probațiune de 1 an urmează să manifeste un comportament exemplar, să nu săvârșească alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

Prin urmare, se atestă că instanța de apel corect a adoptat soluția în cauză, or, totodată s-a pus în balanță și faptul că executarea reală a pedepsei cu închisoarea, precum și o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce, în circumstanțele particulare ale speței deferită judecării poate duce la consecințe contrare scopului urmărit de legea penală.

Astfel, motivarea deciziei instanței de apel, în care s-a expus argumentat pe chestiunile esențiale supuse atenției sale, descrisă și la pct. 3.1. a prezentei decizii, în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Cojuhari Gheorghe Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 august 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena